

الشمس
الحرمان
الحرمان

آشنایی با آموزه‌های اسلام

سال دوم دوره دبیرستان

علی بمان ملک احمدی

مرکز بین‌المللی
ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

آشنایی با آموزه‌های اسلام (سال دوم دوره دبیرستان)

مؤلف: علی بمان ملک احمدی

چاپ سوم: ۱۳۹۵ ش / ۱۴۳۷ اق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

● چاپ: نارنجستان ● قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۳۰۰

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

مراکز فروش:

- ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نیش کوچه ۱۸
تلفن: ۹-۳۷۸۳۳۰۵ ۲۵ ۹۸+
دورنگار: داخلی ۱۰۵-۳۷۸۳۳۰۹ ۲۵ ۹۸+
- ایران، قم، بلوار محمدامین، سه‌راه سالاریه. تلفن: ۳۲۱۳۳۱۰۶ ۲۵ ۹۸+
- ایران، قم، ساختمان ناشران، طبقه سوم، پلاک ۳۰۸. تلفن: ۳۷۸۴۲۴۰۲ ۲۵ ۹۸+

pub.miu.ac.ir

miup@pub.miu.ac.ir

https://telegram.me/pub_almostafa

با سپاس از دست‌اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- ناظر چاپ: نعمت‌الله یزدانی

- مدیر انتشارات: مرتضی محمدعلی نژاد شانی
- مدیر تولید: جعفر قاسمی‌بهری
- ناظر فنی: محمدباقر شکری

سخن ناشر

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش‌ها و پدید آمدن دانش‌های نوین، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ‌گویی به آنها، ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید و تربیت نیروهای متخصص را ضروری می‌نماید. از این رو کتاب‌های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی‌ها تألیف شود.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی، اقتضا دارد که تمام دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند، و این مهم با ایجاد رشته‌های تخصصی و تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید.

بالندگی مراکز آموزشی، در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. هم‌چنین بازنگری متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و به‌روز کردن آنها موجب حفظ نشاط علمی مراکز آموزشی است.

حوزه‌های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در

اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی‌اند. «جامعة المصطفیٰ ﷺ العالمية» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب آموزشی را سرلوحه تلاش‌های خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این تلاش است.

«مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ» ضمن تقدیر و تشکر از فرزانه‌گانی که در تولید این اثر، همکاری و همفکری کرده‌اند، آن را به عموم اهل فرهنگ و اندیشه تقدیم می‌کند.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ

مقدمه پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ

حوزه‌های علمیه در تلاش و صفاپذیر خود در طول تاریخ، همواره تعلیم و تربیت شاگردان را جزو رسالت‌های اصیل خود قرار داده و بدین وسیله، معارف فاخر اسلام و علوم اهل بیت علیهم‌السلام را نسل به نسل به دست ما رسانیده‌اند و به همین سبب به کتاب‌های آموزشی توجه داشته‌اند.

گسترش فناوری، پیشرفت شگرفی را در عرصه علم پدید آورده است. در دنیای امروز، آگاهی‌های مورد نیاز بشر در تمام عرصه‌ها به صورت لحظه‌ای قابل دسترسی است. شیوه‌های سنتی و انبوه‌خوانی جای خود را به روش‌های نوین آموزشی داده است، که این دگرگونی‌ها در پی رسیدن هرچه سریع‌تر به اهداف آموزشی است.

جامعه المصطفی ﷺ العالمية نهادی حوزوی است که تعلیم و تربیت فراگیران غیرایرانی را در حوزه علوم اسلامی برعهده دارد. افراد زیادی از ملیت‌های گوناگون در سطوح مختلف آموزشی و در رشته‌های متنوع علوم اسلامی و انسانی در این دانشگاه تحصیل می‌کنند. دانش و بینش اسلامی طلاب غیر ایرانی - با توجه به تنوع منطقه‌ای و کشوری - تفاوت‌هایی دارد، همین امر ایجاب می‌نماید که نهاد مذکور به تدوین متون نوین و متناسب با تنوع ملیتی بپردازد.

بزرگان و اندیشمندان حوزوی، به‌ویژه امام خمینی ره و مقام معظم رهبری (دام‌ظله) همواره تأکید داشته‌اند که آموزش‌های حوزوی با شیوه‌های جدید و مبتنی بر روش‌های استنباط فقه جواهری تدوین شود و به سمت شکوفایی حرکت نماید. مقام معظم رهبری (دامت برکاته) در سال هشتاد و شش در جمع روحانیون فرمود: «شتاب علم در این بیست سالی که گذشت یقیناً به مراتب کمتر از شتاب علم و پیشرفت فناوری در بیست سالی است که پیش روی ماست ... در

مورد کتاب درسی باید عبارت را آنچنان واضح بیان کنیم که کسی که دنبال فهم مطلب است، بتواند به راحتی آن را بفهمد... البته باید توجه شود که سطح مطلب پایین نیاید.

بحمدالله پس از انقلاب اسلامی ایران، ظرفیت مناسبی در اختیار محیط‌های علمی قرار گرفت. **جامعة المصطفیٰ ﷺ العالمية** در پرتو معارف اهل بیت علیهم‌السلام و به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، به منظور تحول در نظام آموزشی، با بهره‌گیری از گروه‌های علمی، آموزشی و پژوهشی و نیز سازماندهی متون درسی و با نگاهی ویژه به اقتضائات خاص منطقه‌ای و بین‌المللی این نهاد، تدوین متون درسی متناسب برای نظام آموزشی را از مأموریت‌های ویژه پژوهشگاه بین‌المللی المصطفیٰ ﷺ قرار داد.

این پژوهشگاه، تجربه ارزشمندی از تحقیقات تدوین متون را در خود جای داده است و با اتکا به تجربه مجموعه تدوین متون دو سازمان پیشین نهاد - یعنی «مرکز جهانی علوم اسلامی» و «سازمان حوزه‌ها و مدارس علمیه خارج کشور» - به شکوفایی جدیدی در تولید علم دست یافته است.

چاپ نزدیک به دویست عنوان متن درسی در داخل و خارج از کشور و آماده‌سازی بیش از دویست متن و جزوه درسی بخشی از فعالیت‌های علمی در عرصه تدوین متون درسی است که امید است با عنایات الهی و توجهات حضرت ولی عصر علیه‌السلام سهمی کوچک در گسترش فرهنگ و معارف اسلام ناب محمدی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم به شمار آید.

پژوهشگاه بین‌المللی المصطفیٰ ﷺ با قدردانی از فعالیت‌های گذشتگان و با هدایت و نظارت مدیریت برنامه‌ریزی آموزشی و نیز همکاری گروه‌های علمی پژوهشکده‌ها، بر آن است که برای تأمین نیازهای آموزشی با معیارهای پیشرفته متون درسی، ادامه دهنده این جریان مبارک باشد.

متن درسی حاضر که با عنوان **آشنایی با آموزه‌های اسلام** برای سال دوم دوره دبیرستان نگارش یافته، حاصل تلاش ارزشمند جناب علی بمان ملک‌احمدی است. از ایشان و دیگر فرزندان که در به ثمر رسیدن این اثر نقش داشته‌اند، صمیمانه سپاسگزاری می‌شود.

در پایان از بذل توجه خوانندگان و ارسال نظرات علمی برای اصلاح و بازنگری چاپ‌های جدید قدردانی می‌گردد.

جامعة المصطفیٰ ﷺ العالمية

پژوهشگاه بین‌المللی المصطفیٰ ﷺ

فهرست

۱. یادآوری..... ۱۲
- معجزات علمی قرآن(۱)..... ۱۳
- قرآن و قانون جاذبه..... ۱۳
۲. خمس..... ۱۶
- بعضی از احکام خمس..... ۱۷
۳. نجات در سایه اخلاص..... ۱۹
۴. معجزات علمی قرآن(۲)..... ۲۲
- کشف حرکت زمین به دور خود و خورشید..... ۲۲
۵. زکات و اهمیت آن..... ۲۵
- کدامیک از دارایی‌های انسان زکات دارد؟..... ۲۵
- موارد وجوب زکات..... ۲۶
- نصاب غَلَّات و مقدار زکات آن‌ها..... ۲۶
- زکات دام‌ها و سکه‌ها..... ۲۶
۶. خیانت در امانت ممنوع!..... ۲۹
۷. جانشینی..... ۳۳
- اگر راهنما نبود!..... ۳۴

- ۸ حج و اهمیت آن در اسلام..... ۳۷
- پاره‌ای از شرایط و جوب حج..... ۳۸
- برخی از احکام حج..... ۳۸
۹. بدعت ممنوع!..... ۴۰
۱۰. امامت چیست و از کی آغاز شد؟..... ۴۳
- نقش امام در جامعه اسلامی..... ۴۳
۱۱. امر به معروف و نهی از منکر..... ۴۷
- معروف و منکر چیست؟..... ۴۷
- اهمیت امر به معروف و نهی از منکر..... ۴۷
- شرایط امر به معروف و نهی از منکر..... ۴۸
- مراتب امر به معروف و نهی از منکر..... ۴۸
- آداب امر به معروف و نهی از منکر..... ۴۹
۱۲. کلام خدا و رسولش را احترام کنیم..... ۵۱
۱۳. آیا امامت برتر است یا نبوت و رسالت؟..... ۵۵
- چرا نصب امام تنها به دست خداوند است؟..... ۵۶
- ویژگی‌های امام..... ۵۷
۱۴. جهاد و دفاع..... ۶۰
- دفاع از کشور اسلامی..... ۶۰
- دفاع از جان و حقوق شخصی و احکام آن..... ۶۱
۱۵. بی‌نیازی از مردم..... ۶۲
۱۶. جانشینی پیامبر اسلام در قرآن..... ۶۶
۱. آیه ولایت..... ۶۶
- چرا آیه فوق نازل شد؟..... ۶۷
۲. آیه تبلیغ..... ۶۸
۱۷. محرم و نامحرم..... ۷۰
- احکام نگاه کردن..... ۷۱

۱۸. قسمت‌هایی از دعای مکارم الاخلاق از امام سجاده علیه السلام ۷۳
۱۹. چرا آیه تبلیغ نازل شد؟ ۷۵
۲۰. غیبت و احکام آن ۷۹
- احکام غیبت ۸۰
۲۱. مهربانی ۸۳
۲۲. امامت در سنت پیامبر صلی الله علیه و آله ۸۷
۱. حدیث یوم الدار ۸۷
۲. حدیث ثقلین ۸۸
۳. حدیث سفینه نوح ۸۹
۲۳. اهمیت کار در اسلام ۹۱
- احکام خرید و فروش ۹۲
۲۴. دیدار برادران دینی ۹۵
۲۵. امامان دوازده گانه ۹۸
۲۶. خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها (۱) ۱۰۲
۲۷. کار نیک از پرهیزکاران پذیرفته شود ۱۰۵
۲۸. فقط با قرآن بسنجید ۱۰۸
۲۹. خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها (۲) ۱۱۴
۳۰. کار و کوشش ۱۱۷